

ter. Klageretten behandler endvidere kun sager inden for strafferetsplejen og sager af disciplinærretlig karakter og således ikke civile sager.

Den Særlige Klageret burde efter Retsplejerådets opfattelse fortsat forbeholdes de ekstraordinære sager, hvor det af principielle grunde ikke findes forvarligt at henlægge kompetencen til at træffe afgørelse til en administrativ myndighed eller de almindelige domstole.

Afgørelsen af, om der i en konkret sag bør gives tilladelse til at få sagen prøvet ved 3. instans, og om der dermed bør ske en fravigelse af to-instansprincippet, burde efter Retsplejerådets opfattelse navnlig træffes på baggrund af en vurdering af den pågældende sags principielle karakter. Sådanne afgørelser er ikke af en så ekstraordinær karakter, at en behandling ved Den Særlige Klageret efter Retsplejerådets opfattelse kunne antages at være påkrævet eller hensigtsmæssig.

Retsplejerådet frarådede derfor en ordning, hvor efter kompetencen til at meddele 3. instansbevilling overføres til Klageretten.

Et særligt uafhængigt råd eller nævn ville efter Retsplejerådets opfattelse ikke adskille sig i nævneværdig grad fra Den Særlige Klageret.

Ligesom ved Klageretten ville det uafhængige organs medlemmer skulle være kvalificeret gennem et bestemt andet juridisk hovederhverv, som sikrer, at flere af medlemmerne har praktisk erfaring inden for retssystemet. Det vil derfor på tilsvarende måde som for Klagerettens medlemmer kunne give anledning til vanskeligheder for medlemmerne af et sådant organ at finde den fornødne tid til at behandle sagerne.

Det uafhængige organ måtte arbejde i flere afdelinger, der skulle have den fornødne sekretariatsbistand stillet til rådighed. Det skulle i den forbindelse sikres, at der var den fornødne koordinering mellem de forskellige afdelinger for at undgå, at de ikke anlagde en forskellig praksis.

Det ville således efter rådets opfattelse kræve betydelige ressourcer at oprette et sådant uafhængigt organ, og det ville være i modstrid med bestræbelserne på at forenkle den offentlige administration.

Efter Retsplejerådets opfattelse var det endvidere af afgørende betydning for retssystemet, at to-instansprincippet fastholdes i samme omfang som hidtil. En 3. instansbevilling bør have undtagelsens karakter og være forbeholdt principielle sager. Bevillinger bør meddeles efter ensartede og faste retningslinier. Henlægges kompetencen til et nævn uden for retssystemet, ville det efter Retsplejerådets opfattelse kunne medføre en mere usikker praksis og kunne føre til, at der blev givet bevillinger i tilfælde, hvor begrundelsen (overvejende) var konkret.

Retsplejerådet udtalte sig på den anførte baggrund imod, at kompetencen til at meddele 3. instansbevilling blev overført til et nyt uafhængigt råd eller nævn.

Efter Retsplejerådets opfattelse burde det være *de almindelige domstole*, der skulle træffe afgørelse i sager om 3. instansbevilling, hvis den gældende ordning skulle ændres.

Retsplejerådet var således af den opfattelse, at kompetencen til at meddele 3. instansbevilling i givet fald burde overføres til Højesteret.

Efter Retsplejerådets opfattelse talte både principielle og saglige grunde for at overføre kompetencen til Højesteret og dermed indføre en ordning, der også er den gældende i andre lande. De betæneligheder, der knytter sig til andre ordninger med hensyn til at sikre en ensartet praksis m.v., ville ikke være forbundet med en overførsel af kompetencen til Højesteret.

Samtidig fandt Retsplejerådet det væsentligt, at reglerne om Højesterets behandling af sagerne blev udformet således, at de ikke kommer til at indtage en dominerende plads i forhold til Højesterets øvrige opgaver.

Vedrørende Retsplejerådets nærmere overvejelser om gennemførelse af en ordning, hvor Højesteret meddeler 3. instansbevillinger, henvises til betænkningen s. 53 ff.

4.3. Retsplejerådets overvejelser om kriterierne for meddelelse af 3. instansbevillinger

Retsplejerådet foreslår i bet. 1222/91 kriteriet for meddelelse af 3. instansbevilling i *civile* anke- og køresager ændret, således at meddelelse af tilladelse forudsætter, at sagen vedrører spørgsmål af principiel karakter. Dette forslag er navnlig begrundet i, at det efter rådets opfattelse så vidt muligt bør undgås, at Højesterets afgørelse om tredieinstansbevilling af parterne kan opfattes som en egentlig 3. instansprøvelse. Rådet har endvidere lagt vægt på, at retsplejelovens regler om retternes saglige kompetence i civile sager i vidt omfang sikrer, at sager, der er egnet til højesteretsprøvelse, vil kunne anlægges ved eller henvises til landsret i 1. instans og dermed inden for rammerne af toinstansprincippet frit vil kunne indbringes for Højesteret.

Det fremgår nærmere af betænkningen, at efter Retsplejerådets opfattelse bør muligheden for at få en højesteretsafgørelse i en civil sag først og fremmest basere sig på anvendelsen af henvisningsreglen i retsplejelovens § 226 og bestemmelserne i § 227. Rådet finder imidlertid, at disse bestemmelser bør suppleres med en adgang til at få 3. instansbevilling, hvis sagen er af principiel karakter. Rådet har her-